

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Alexandra Šímy a soudkyň JUDr. Vladimíry Ladmanové a Mgr. Miroslavy Jarošové v právní věci žalobkyně **Ing. P. N.**, nar. [redacted], bytem [redacted], proti žalovanému **Ing. J. B.**, nar. [redacted], bytem [redacted], zast. JUDr. Pavlem Reiserem, advokátem v Plzni, Mikulášská tř. 9, **o výživné neprovdané matky**, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 23.11.2016, č.j. 8 C 42/2016-394

t a k t o :

I. Rozsudek soudu prvního stupně se v části odvolání napadené, tedy ve výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatit žalobkyni 120.000,- Kč a ve lhůtě splatnosti částky 60.000,- Kč m ě n í tak, žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni 56.250,- Kč a spolu s částkou 60.000,- Kč ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Žaloba se do částky 63.750,- Kč z a m í t á .

II. Výroky II. a III. rozsudku soudu prvního stupně o nákladech řízení se potvrzují.

III. Výrok IV. napadeného rozsudku se m ě n í tak, že žalovaný je povinen zaplatit státu, Okresnímu soudu Plzeň-město, soudní poplatek za řízení před Okresním soudem ve výši 1.162,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění

Soud I. stupně napadeným rozsudkem zcela vyhověl žalobě a zavázal žalovaného k zaplacení částky 180.000,- Kč žalobkyni. Uvedl, že postupoval zejména dle § 920 odst. 1 a 922 odst. 2 o.z. a přiznal žalobkyni výživné neprovdané matky za dva roky, tj. za období od [redacted] (narození dcery účastníků) do [redacted], po 7.500,- Kč měsíčně. Uzavřel, že žalovaný do 31.10.2014 pracoval jako pilot u [redacted] a.s., k tomu pobíral výsluhový příspěvek od Armády ČR a měl tedy příjem téměř 120.000,- Kč čistého. Žalovaný plnil a plní vyživovací povinnost k dítěti účastníků od 1.3.2015 do 30.9.2015 po 15.000,- Kč měsíčně, poté po 6.000,- Kč měsíčně dle rozhodnutí soudu. Žalobkyně byla v rozhodném období na rodičovské dovolené a pobírala 7.300,- Kč. Žalovaný měl po ukončení pracovního poměru u [redacted] a.s. k dispozici odstupné 676.700,- Kč, poté byl zaměstnán u společnosti [redacted] s výdělkem 3.600,- EUR měsíčně a nadále i výsluhový příspěvek. Soud I. stupně nepovažoval výdaje žalovaného ve výši 440.000,- Kč na zvýšení jeho kvalifikace za účelné, neboť se po absolvování kurzu nezúčastnil výběrových řízení na pozici pilota a nastoupil u společnosti [redacted] s.r.o. s příjmem 8.200,- Kč do konce roku 2015 a poté je dle vlastního tvrzení nezaměstnaný. Soud poukázal na důkazy, které svědčí o tom, že žalovaný ve skutečnosti pracuje jako pilot u [redacted], uzavřel ale, že to nebylo prokázáno zcela bezpečně. Dovodil, že ale bylo ve schopnostech a možnostech žalovaného ve smyslu § 913 o.z. pracovat jako pilot i v období od října 2015 do března 2016 a mohl dosahovat výdělku 90.000,- až 100.000,- Kč měsíčně. Při zohlednění odstupného a výsluhového příspěvku a při majetkových poměrech žalovaného je výše výživného pro žalobkyni jakožto neprovdanou matku po 7.500,- Kč měsíčně odpovídající. Žalovaný byl zavázán také zaplatit náklady zálohované státem, náklady vzniklé žalobkyni v souvislosti s dojížděním k soudním jednáním a rovněž byla mu uložena povinnost k zaplacení soudního poplatku. Tyto výroky soud I. stupně odůvodnil úplným úspěchem žalobkyně v řízení.

Žalovaný v odvolání uvedl, že soud I. stupně provedl i důkazy, které žalobkyně navrhla až po koncentraci řízení a porušil tak procesní rovnováhu v její prospěch. S tímto nesprávným postupem byly spojeny i zvýšené náklady řízení. Soud I. stupně zejména z procesně použitelných důkazů dovedl odlišné závěry, než které z těchto důkazů vyplývají. Nesprávně vyhodnotil příjmy žalovaného v projednávaném období, neboť s ohledem na propady jeho příjmů je zcela nesprávný závěr, že by žalobkyně měla právo na výživné v průměrné výši 7.500,- Kč měsíčně. Soud I. stupně také neměl jediný důkaz o tom, že část odstupného žalovaný využil neúčelně, když částku 440.000,- Kč investoval do své rekvalifikace. Nebyl totiž předložen důkaz, že by žalobce odmítl uzavřít pracovní poměr odpovídající jeho kvalifikaci původní nebo i rozšířeně. Žalovaný se možností zaměstnání nevyhýbal, žalobkyně navíc neměla naléhavou potřebu na výživné, neboť žalobu podala až na konci zákonné lhůty. Protože není pravda, že by příjem žalovaného po celou dobu dosahoval či mohl dosahovat částky kolem 110.000,- Kč, měl by být napadený rozsudek změněn. Žalovaný uvedl, že souhlasí se zaplacením výživného ve výši 60.000,- Kč ve splátkách po 2.500,- Kč, ve zbytku by měl být nárok zamítnut. V souladu s tím by mělo být také rozhodnuto o nákladech státu a účastníků.

Žalobkyně ve vyjádření k odvolání uvedla, že po celou dobu řízení se žalovaný jevil nedůvěryhodně, např. nepředložil zápisník letů, výsledek svého výběrového řízení u společnosti [redacted], ani doklady o zaplacení letenek do Qataru, ubytování, atd. Nezdůvodnil také svůj let dne 6.9.2016 do Kodaně ani nevysvětlil pravidelné desetitisícové vklady hotovostí na svůj účet. Správně soud I. stupně hodnotil, že žalovaný zcela neúčelně

vynaložil 440.000,- Kč na přeškolení, neboť poté se neúčastnil výběrových řízení u společnosti [REDAKCE], a.s. Zřejmě o tuto práci neměl zájem, neboť měl již sjednanou pracovní nabídku společnosti [REDAKCE] s dvojnásobným platem. Možnost kontinuity stálého měsíčního příjmu okolo 100.000,- Kč měsíčně však žalovaný měl již od jarních měsíců 2015 u společnosti [REDAKCE], a.s. Není tedy důvod, aby výživné kolísalo, neboť zákon klade důraz na potencialitu, nikoli na faktický příjem. Žalovaný využil to, že informace o jeho zaměstnání v [REDAKCE] jsou obtížně ověřitelné, v tomto směru odmítá spolupracovat, nepředkládá ani doklady. Vzhledem k tomu, že tvrzení žalovaného a jeho komentáře jsou nepravdivé a zavádějící, navrhla žalobkyně, aby byl napadený rozsudek potvrzen.

Odvolací soud napadený rozsudek přezkoumal a zopakoval některé listinné důkazy. Tak zjistil, že ve své účastnické výpovědi v řízení ve věci péče o nezl. K [REDAKCE] N [REDAKCE] vypověděl žalovaný, že pobírá výsluhový příspěvek, od května 2015 do 30.9.2015 pracoval jako pilot a vydělával po 80.000,- Kč měsíčně čistého a měl možnost získat pracovní kontrakt u této společnosti na dalších 6 měsíců. Výslovně uvedl, že vyhověl výběrovému řízení u společnosti [REDAKCE] a nechtěl se vázat na dalších 6 měsíců, proto nabídku odmítl. Ve svém vyjádření k žalobě ze dne 6.4.2016 žalovaný uvedl, že v některých výběrových řízeních byl úspěšný, avšak to neznamená, že s ním byl uzavřen pracovní či obdobný poměr. Tak je tomu i u zmiňované společnosti [REDAKCE]. Pokud jde o žalobkyní navržený důkaz zjištěním z cestovních pasů žalovaného, ze zprávy Magistrátu města [REDAKCE] vyplynulo, že v rozhodné době žalovaný měl dva platné pasy, vydané 18.4.2012 a 27.8.2014. Žalovaný však předložil fotokopie pouze prvního zmíněného pasu, ohledně druhého pasu vypověděl, že mu byl ukraden na dovolené v Chorvatsku a následně požádal o vydání pasu nového. Ze zprávy Úřadu pro civilní letectví odvolací soud zjistil, že poslední ověření průkazu způsobilosti žalovaného bylo zpracováno 18.11.2015 pro [REDAKCE], na základě podané žádosti prostřednictvím e-mailové adresy z [REDAKCE]. Z výpisu z účtu žalovaného vedeného u České spořitelny, a.s. zjistil odvolací soud, že odesílatelem následujících plateb byl sám žalovaný, číslo jeho účtu z něhož byly částky odeslány začíná písmeny [REDAKCE] a dne 1.3.2016 byla tímto způsobem na uvedený účet v České republice poukázána částka 928,- USD, 8.1.2016 2.708,- USD a 3.2.2016 2.982,- USD. Ve všech případech byl odesílatelem J [REDAKCE] B [REDAKCE]. Dne 11.4.2016 pak žalovaný tento účet zrušil. [REDAKCE] a.s. sdělily, že žalovaný dne 6.9.2016 cestoval jednosměrnou letenkou do Kodaně (k tomu žalobkyně uváděla, že z Kodaně směřuje přímá linka do Qataru). Po provedení těchto důkazů odvolací soud uzavřel, že tvrzení žalovaného o tom, že od 1.1.2016 nepracuje a je v domácnosti, je nepravdivé. Uzavřel též, že žalobkyně prokázala své tvrzení o tom, že žalovaný nejméně od 1.1.2016 pracuje u [REDAKCE] letecké společnosti.

Odvolací soud v té souvislosti poukazuje na nesrovnalosti v tvrzeních žalovaného. Jde např. o to, že žalovaný jako nezaměstnaný strávil 3 týdny v Chorvatsku na dovolené, v jiném řízení tvrdil, že byl ve výběrovém řízení v [REDAKCE] úspěšný a proto neprodloužil předchozí pracovní poměr. V nynějším řízení na vysvětlení (zcela nevěrohodně) uvedl, že se asi spletl. Žalovaný nepředložil žádný doklad o výsledku výběrového řízení, na podnět žalobkyně neuvedl, že dne 6.9.2015 cestoval do Kodaně. Nepravdivě se vyjadřoval i k důvodům, pro něž se nezúčastnil výběrového řízení u společnosti [REDAKCE], neboť ve skutečnosti bylo prokázáno, že v lednu 2015 a dubnu 2015 svou účast na výběrovém řízení zrušil. Původně totiž žalovaný tvrdil, že k výběrovému řízení nebyl pozván. Jak už bylo uvedeno, v řízení o výživné nezl. K [REDAKCE] žalovaný vypověděl, že vyhověl výběrovému řízení v březnu 2015 u společnosti [REDAKCE] a postoupil do dalšího kola. Také uvedl, že pokud by podepsal

s pracovní agenturou na Kypru další smlouvu, mohl by vydělávat opět jako pilot, ale nechtěl se vázat na dalších šest měsíců. Ve výpovědi nynějším řízení ale v rozporu s tím vypověděl, že se jako pilot do █████ hlásil, zkoušky v březnu 2015, ale neudělal a na další již nebyl pozván. Poté, co byl proveden důkaz o jeho platbách na účet v České spořitelně, a.s. pak žalovaný tvrdil, že se účastnil dvoukolového výběrového řízení u společnosti █████ a druhé kolo mělo tři fáze, probíhalo v lednu, únoru a březnu 2016. V rámci tohoto výběrového řízení údajně strávil v █████ celkem asi 10 týdnů rozdělených do tří pobytů. Teprve 6.3.2016 mu bylo sděleno, že nebyl vybrán. Vzhledem k těmto nesrovnalostem a přesvědčivým listinným důkazům tedy odvolací soud učinil jiný skutkový závěr než soud I. stupně, o tom, že žalovaný je od 1.1.2016 zaměstnán u █████ letecké společnosti, a má tedy příjem nejméně 100.000 – 120.000,- Kč měsíčně, a zřejmě i další výhody. Pokud jde o provedení důkazů, které žalobkyně navrhla až po koncentraci řízení, odvolací soud má stejně jako soud I. stupně za to, že takový postup je odůvodněný. Jde totiž o důkazy, ohledně nichž se uplatní výjimka z koncentrace, např. proto, že důkazní návrh nemohla žalobkyně uplatnit včas. Teprve v průběhu řízení totiž vyšlo najevo, že některé z žalobkyní uplatněných důkazních návrhů není možno provést – jde zejména o zprávu █████ letecké společnosti o zaměstnávání žalovaného, důkaz dalším pasem žalovaného, zprávou o lokalizaci mobilního telefonu žalovaného. Protože některé ze včas navržených důkazů objektivně nebylo možno provést, případně neprovedení zavinil i žalovaný, měl soud I. stupně povinnost poučit žalobkyni o tom, že dosud nenavrhla důkazy potřebné k prokázání všech svých sporných tvrzení ve smyslu § 118a odst. 3 o.s.ř. a vyzvat ji, aby tyto důkazy označila. Pokud tedy soud I. stupně tuto výzvu neučinil, ale žalobkyně navrhla důkazy z vlastní iniciativy, nedošlo k takovému procesnímu pochybení, které žalovaný namítá ve svém odvolání.

Soud I. stupně správně uzavřel, že nárok žalobkyně dle § 920 o.z. je důvodný, povinnost žalovaného platit výživné neprovdané matky vyplývá přímo ze zákona a jeho tvrzení, že žalobkyně příspěvek nepotřebovala, je irelevantní. Odvolací soud ale při přezkoumání výše příspěvku přihlížel i k jiným okolnostem. Již z návrhu na zahájení řízení i tvrzení žalobkyně se naznačuje, že původně byla mezi účastníky dohoda o tom, že žalovaný bude platit výživné dceři 15.000,- Kč měsíčně. Tuto dohodu žalovaný porušil, domohl se snížení výživného na 6.000,- Kč měsíčně, a to vedlo žalobkyni k tomu, že se rozhodla žádat o výživné neprovdané matky. Současně odvolací soud přihlédl i k tomu, že žalovaný plnil nejen vyživovací povinnost ke společné dceři účastníků, ale i k synovi J. █████, nar. █████. Po právní stránce dospěl k závěru, že výše příspěvku je třeba určit s přihlédnutím ke konkrétním poměrům účastníků v tom kterém období. Zároveň, protože odvolací soud považoval zaměstnání žalovaného od 1.1.2016 za prokázané, musel vycházet i z toho, že část odstupného, kterou použil zvýšení své kvalifikace, vynaložil důvodně a účelně. Z téhož důvodu také logicky žalovaný odmítl koncem roku 2015 práci na dalších šest měsíců na Kypru, neboť očekával výhodnější zaměstnání u letecké společnosti █████.

Odvolací soud tedy zkoumal poměry účastníků v jednotlivých obdobích přezkoumávané doby, a to zejména jejich příjmy. U žalobkyně je situace zřejmá, po celou dobu pobírala rodičovský příspěvek 7.300,- Kč měsíčně a od března 2016 nastoupila do zaměstnání na poloviční úvazek. Žalovaný měl do skončení pracovního poměru u █████ a.s. příjem 110.000,- Kč čistého, v té době ale platil pro nezl. K. █████ výživné 15.000,- Kč měsíčně a plnil další vyživovací povinnost ke svému nezletilému synovi. Za této situace není důvodné, aby žalobkyni hradil výživné v celé požadované výši.. Odvolací soud s ohledem na zjištěné poměry účastníků v tomto období, tj. █████ až 31.10.2014 považoval za přiměřený příspěvek po 5.000,- Kč měsíčně, tedy za 7 měsíců a 24 dnů částku 39.000,- Kč.

V období od 1.11.2014 do 30.9.2015 měl žalovaný k dispozici zbývající část odstupného přes 200.000,- Kč, v období května až září 2015 včetně měl výdělek po 3.600,- EUR měsíčně a výsluhový příspěvek a souběžně prý pracoval u [REDAKCE] za 8.200,- Kč měsíčně. Měl tedy stejný příjem jako v době předchozího zaměstnání, a i v tomto období platil nezl. K [REDAKCE] po 15.000,- Kč měsíčně. Nedošlo tedy oproti předchozímu období ke změně a pro dobu od 1.11.2014 do 30.9.2015 vycházel odvolací soud z výživného po 5.000,- Kč, tj. za 11 měsíců 55.000,- Kč.

Od 1.10.2015 do 31.12.2015 žalovaný jako pilot nepracoval, to neuváděla ani žalobkyně. Prokázáno bylo jen to, že pobíral výsluhový příspěvek, mzdu u [REDAKCE] a jak už bylo výše uvedeno, protože očekával nástup u [REDAKCE] aerolinií, nelze mu vytknout, že jiný příjem neměl. V tomto období platil pro dceru účastníků 6.000,- Kč měsíčně, a přiměřená výše výživného pro žalobkyni je tedy za toto období jen po 2.000,- Kč měsíčně, celkem 6.000,- Kč. Zbývající období 2 měsíců a 5 dnů, tj. od 1.1.2016 do 5.3.2016 měl žalovaný opět příjem jako pilot, není tedy důvod nevyhovět návrhu na výživné pro žalobkyni po 7.500,- Kč měsíčně, tj. ve výši 16.250,- Kč.

Ve smyslu § 920 o.z. je výživné a zajištění úhrady některých nákladů neprovdané matce pouze příspěvkem v přiměřeném rozsahu a pro určení výše příspěvku platí i společná ustanovení o výživném, jehož výši je tedy třeba vždy určit dle odůvodněných potřeb oprávněné osoby a je třeba přihlídnout ke schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům povinného. Podle těchto zásad se odvolací soud při přezkoumání napadeného rozsudku řídil a dospěl tedy k závěru, že za celé žalované období činí výživné celkem 116.250,- Kč.

Napadeným rozsudkem byla již pravomocně žalobkyni přiznána částka 60.000,- Kč, takže odvolací soud dle § 219 o.s.ř. napadenou část rozsudku (o povinnosti žalovaného zaplatit žalobkyni další částku 56.250,- Kč) potvrdil. Ve zbytku ale, tj. v částce 63.750,- Kč postupoval dle § 220 odst. 1 o.s.ř. a žalobu v této části zamítl.

Odvolací soud přezkoumal i související výroky o nákladech a soudním poplatku. Protože žalobkyně je ze zákona osvobozena od placení poplatků, je samozivitelka, a od března 2016 pracuje jen na poloviční úvazek z důvodu péče o společné dítě účastníků, dospěl odvolací soud k závěru, že je spravedlivé, aby náklady vynaložené státem hradil žalovaný. Podstatná část řízení se ostatně týkala objasnění pravdivosti jeho tvrzení, že je od 1.1.2016 nezaměstnaný a toto tvrzení neprokázal, resp. ho odvolací soud považuje za nepravdivé. Totéž se týká rozhodnutí o nákladech účastníků. Přestože tedy žalobkyně neměla v řízení úplný úspěch, odvolací soud výroky o nákladech dle § 219 o.s.ř. rovněž potvrdil. Musel ale podle výsledků řízení změnit rozhodnutí o soudním poplatku, neboť jeho výše je odvozena od částky, již bylo žalobě vyhověno. Povinnost žalovaného k zaplacení soudního poplatku byla tedy určena částkou 1.162,- Kč dle pol. 7 sazebníku poplatků.

V odvolacím řízení měli účastníci téměř shodný úspěch – žalovaný se domáhal zamítnutí žaloby ve výši 120.000,- Kč, úspěšný byl v částce 63.750,- Kč. Odvolací soud tedy při rozhodování o nákladech účastníků vycházel z § 224 odst. 1 a § 142 odst. 2 o.s.ř. a právo na náhradu nákladů odvolacího řízení žádnému z účastníků nepřiznal.

Odvolací soud také změnil rozhodnutí soudu I. stupně, pokud jde o související výrok o stanovení lhůty k plnění. Podle § 160 odst. 1 o.s.ř. platí, že rozsudkem uloženou povinnost je třeba splnit do tří dnů od právní moci rozsudku. Soud může určit lhůtu delší nebo stanovit,

že peněžité plnění se může stát ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti určí. Odvolací soud přihlédl k tomu, že ve věci šlo o určení výživného, které bylo splatné již od roku 2014, řízení trvá více než rok, a výrok o povinnosti žalovaného zaplatit žalobkyni částku 60.000,- Kč nabyl právní moci v lednu tohoto roku. Žalovaný však dosud žádné výživné, ani podle pravomocné části rozsudku, nezaplatil. Odvolací soud vzal v úvahu také, že žalovaný je zaměstnán s výdělkem více než 100.000,- Kč měsíčně (a pobírá výsluhový příplatek) a lhůtu k zaplacení proto stanovil jednorázově, pouze v mírně prodloužené lhůtě tak, aby měl žalovaný prostor na administrativní vyřízení úhrady celé částky najednou.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

V Plzni dne 26.04.2017

JUDr. Alexander Šíma, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Hana Vocelková